

Nájezd

Upozornění: Proti ústavu žádný dišputát.

start

6
4
2

1. 12. Iva, Edmund
Přejeme vše nejlepší!
Ta rebelka Iva
vesele si zpívá.
Napiše Edmundu
velké A na bundu.

Společně proti
MARCIŠMU!

Brkoměrka v logu Nájezdu!
NÁVOD NA BRKOMĚRKU
1. Vemte si Nájezd. V mezích pravého sloupce loga Nájezd nanášejte kouřivou drť počínaje šipkou "start".
2. Utvořte val podle požadované délky: počet úsměvů odpovídá počtu lidí, kolik bude kouřit (alespoň dva pávy).
3. Jestli na to máte, tak výsledek ubalte. (Optimalizováno pro papírky velikosti kingsize.)

Kalindář

- 17. 12. se koná **Tradiční maškarní mejdan v Zahradě** na téma „JIP“. Vystoupí: KOČKOLIT, TLAKY DO UŠÍ, PROJEKT PSILOCYBIN. Kde: Klub Zahrada (V zahradách 13, P8), kdy: 17:00, vstup: do klobouku.
- 22. 12. se koná koncert: BAMBULKYNĚ DOBRODRUŽSTVÁ (speciální vánoční show!), MIKE XWAZOWSKI, ST. MINCER. Kde: Balada Bar (Evropská 689/148, P. 6 – Červený vrch) kdy: 19:30, vstup: za peníze.

Vytiskni si Nájezd, přečti si jej a pak jej někomu dej.

Obrázek týdne:
V matičce Praze stověžaté...
Kde vězí věž hověží?

Co nového ve světě sopek v Evropě? Cumbre Vieja – La Palma, Španělsko

Tato 2426 m vysoká hora, z jejíž severní strany se tyčí sopka Caldera Taburiente, zatímco jižní část masívu tvoří druhý 1949 m vysoký vulkán Cumbre Vieja, který byl za posledních zhruba 125 000 let nejméně aktivní na celých Kanárských ostrovech, se probudila k činnosti. Tento vulkán průběžně v intervalech 80 – 100 let obstarával urbanistické a katastrální změny ve svém přilehlém okolí. Ačkoliv jsou Kanárské ostrovy stále sopečně aktivní, předposlední erupce byla v roce 1971 sopky Teneguía a poslední v roce 2011 byla podmořská erupce vulkánů El Hiero. Tentokrát se letos očekávaně sopka Cumbre Vieja probudila znovu. Tehdy 11. září došlo k velkému roji zemětřesení (zhruba 3000 denně, tedy zhruba každých 20 s). To trvalo týden a bylo vidět, že jejich epicentra jsou čím dál tím blíže k povrchu. Toho už si všimli vulkanologové a 13. září vydali varování možného ohrožení.

K údivu všech nastal 19. září v 15:31 výbuch a okolí 55 km² bylo následně průběžně zasypáváno popelem. Láva se valila z jednoho otvoru, který napotvoru zalil hlavní přístupovou silnici. Nastala masivní evakuace a láva se lila ze tří, pak už z pěti otvorů. Erupce měla sílu VEI 1, v některých publikacích až VEI 2. (20. listopadu byla erupce zařazena do VEI 3, což je vyvržení více než 10 km³ popela.)

28. září láva dotekla do moře a místní atmosféru obohatila o výpary kyseliny sírové a oxidu uhličitého, navíc o jemné čedičové jehličky, které známe z manipulace s čedičovou vatou. To už byla erupce zařazena do přírodní katastrofy a bylo nutné zavést přísnější režim.

29. září se rozpoutala diskuze o jménu této

nové přírodní formace, sice se nějaké sopečné kužely vytvoří, ale za pár dní spadnou do jícnu, což způsobuje ještě mohutnější erupci. Současný kandidát názvu je dle tradice původních obyvatel Guancho – Tajogaite.

Nicméně ostrovu La Palma to v průběhu října přidalo dalších 27 hektarů rozlohy, které si nárokovalo Španělsko. (Pozn.: 4,5 hektaru je

rozloha Václavského náměstí.) V současnosti tečou z vulkánů tři proudy, jeden velmi omezuje rozvoj města La Laguna, druhé dva postupně rozšiřují ostrov na úkor moře. Vzhledem ke složení magmatu se jedná o erupci horké skvrny, která je sycená přímo z jádra, tedy nejedná se o žádný malý magmatický rezervoár v zemské kůře, ale o díru do zemského pláště a tedy není jasné, kdy taková erupce skončí. K dnešnímu dni má Cumbre Vieja na účtu evakuaci 7000 lidí, lávový proud pokrývá území 3,5 krát 6 km, zničil při tom města Todoque a Los Campitos, 2600 budov bylo zalito do bazaltové skály a ostrov La Palma má nový záliv. Jediný člověk zemřel, když se snažil smést nově napadaný popel ze střechy – vše se to s ním propadlo. Jak se bude erupce vyvíjet dál, uvidíme v příštích měsících.

Fagradalsfjall, Island

19. března, po třítýdenní sérii zemětřesení (cca jedno za 90s), kdy největší mělo sílu 5,6, začala nevinná erupce ze štítového kráteru poblíž sopky Fagradalsfjall. Po 800 letech se tam roztrhla země, z níž tryskala láva. K dnešnímu dni erupci navštívilo přes 300 000 lidí a byla to v době tamního lockdownu skvělá podívaná. Už tehdy vědci varovali, že ta láva má složení hlubinné lávy, tedy, že se nejedná o magmatický kotel kdesi pod povrchem, ale o pramen prýšticí ze Zemského pláště, tedy to může trvat několik měsíců. A zároveň k dnešnímu dni je to právě přes 6 měsíců trvající erupce, což ji činí nejdelší za posledních 50 let na Islandu (tehdy při unikátním vzniku ostrova Surtsey v roce 1963 erupce trvala celé 4 roky).

Během dubna se vytvořily další nové otvory (1 km severně a další severovýchodně) a začaly

lávou přizívat dosavadní proud, případně tekly do přilehlých údolí. V průběhu května se začaly do postižených údolí stavět lávové bariéry, neboť v těch údolích je jednak telekomunikační kabel a hlavní silnice. Na konci května Islandané zjistili, že to je neúčinné. Na začátku června byla silnice přerušena a Střední Island se ocitl bez hlavní dopravní tepny.

Celkový lávový tok se odhaduje na 12m³/s, což je skoro jako průměrný průtok Berounky. Pokrytá plocha činí 4,7 km² (což je plocha zhruba 10 Václavských náměstí). Nicméně od září je vidět, že si ten lávotok dá zhruba na týden čas odmlky, aby zase mohl za další dva týdny plně téct. Což je dobrá zpráva, ale odhadnout, jestli to někdy v příštích týdnech skončí si zatím nikdo netroufá. Nicméně okolí je neobydlené a jediné vrásky dělají místním autoritám turistě, co si odskočí na ztuhlou lávu a s křupnutím se proboří nohou do lávotoku, který teče pod krustou. Vulkanologové jsou však u vytržení, protože nikdy před tím neměli šanci pozorovat vznik štítové sopky v reálném čase. (Zvláště když takové sopky jsou staré statisíce let.) Co dalšího zjistíme, ukáží další měsíce.

Nájezd

Obrázky, zdroj vlevo volcanodiscovery.com (Tom Pfeiffer), vpravo: volcanodiscovery.com (Ronny Quireyns)